

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND

OPERACIJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2013

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1-2
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	3
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU.....	4
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA KOJA PRIPADAJU OPERACIJAMA KPŠF	5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	6
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	7-21

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Prishtina
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije (KPŠF-O), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2013, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovine i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kao menadžment određuje je neophodno da se omogući pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacija od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takodje uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije na dan 31 decembar 2013, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

Grant Thornton LLC

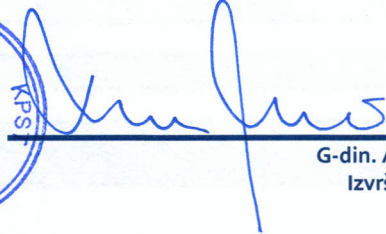
Priština, Kosovo

16 april 2014

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Imovina			
<i>Obrtna sredstva</i>			
Gotovina u rukama i bankama	4	888,141	736,610
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	5	4,000,000	6,000,000
Dospeli računi	6	350,373	547,927
Pretplaćeni troškovi		45,151	22,015
		5,283,665	7,306,552
<i>Neobrtna sredstva</i>			
Nekretnina, postrojenja i opreme	7	159,566	57,805
Nematerijalna sredstva	8	233,691	240,597
		393,257	298,402
Ukupna imovina		5,676,922	7,604,954
Obaveze			
<i>Tekuće obaveze</i>			
Plativi računi		629,542	483,402
		629,542	483,402
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama		5,047,380	7,121,552
		5,047,380	7,121,552
Ukupne obaveze		5,676,922	7,604,954

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 16 aprila 2014.

 Dr. Ymer Havolli
 Predsedavajući Upravnog odbora

 G-din. Adrian Zalli
 Izvršni direktor

 G-din. Vërshim Hatipi
 Zamenik direktora - Finansije i IT

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Prihodi			
Naknada taksi na teret penzijskih sredstava	10	4,599,464	3,997,932
Prihod od granta		-	100,280
Otali prihodi	11	314,706	491,677
Ukupni prihodi		4,914,170	4,589,889
Rashodi			
Troškovi investicija			
Neto naknade otvorenih instrumenata	12	(2,836,938)	(2,384,456)
Naknada CBK-a za transfere i održavanje		(30,422)	(31,497)
Posredništvo, starateljstvo i troškovi zaloga		(25,508)	(26,539)
		(2,892,868)	(2,442,492)
Administrativni troškovi			
Troškovi Upravnog odbora	13	(147,914)	(156,988)
Troškovi osoblja	14	(522,970)	(547,017)
Stanja Računa i korespondencija		(112,094)	(101,252)
Troškovi kancelarijskog poslovanja		(88,529)	(69,277)
Edukacija javnosti i oglasi		(19,901)	(32,721)
Održavanje softvera		(36,271)	(24,673)
Naknade nadzora CBK-a		(15,539)	(22,155)
Obezvredjenje i amortizacija	7-8	(103,319)	(73,279)
Stručne službe / ugovorači / konsultanti	15	(2,920)	(11,256)
Eksterna revizija		(9,900)	(9,900)
Saniranje posledica nepogoda		(8,616)	(5,777)
Sastanci i konferencije		(808)	(3,062)
Komunikacije		(8,860)	(8,794)
Bankovne naknade za izvršene usluge		(3,982)	(5,242)
Ostali troškovi		(13,851)	(18,421)
		(1,095,474)	(1,089,814)
Ukupni rashodi		(3,988,342)	(3,532,306)
Višak za godinu		925,828	1,057,583

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Višak EUR	Rezerve EUR	Ukupno EUR
Na dan 1 januar 2012		6,063,969	-	6,063,969
Višak za godinu		1,057,583	-	1,057,583
Na dan 31 decembar 2012		7,121,552	-	7,121,552
Višak za godinu		925,828	-	925,828
Transfer u rezervu	9	(5,000,000)	5,000,000	-
Refundacija viška u KPŠF-PS	9	(3,000,000)	-	(3,000,000)
Na dan 31 decembar 2013		47,380	5,000,000	5,047,380

Napomena: Detaji u vezi sa Izveštajem o promenama u neto sredstva koja pripadaju operacijama KPŠF su prikazani u napomene 9 kroz 10 ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Tok gotovog novca od operacija			
Višak za godinu		925,828	1,057,583
Prilagođavanja za:			
Obezvredjenje i amortizacija	7-8	103,319	73,279
Prihod od granta		-	(100,280)
		1,029,147	1,030,582
Promene na poslovnim sredstvima i obavezama			
Povećanje u plativim računima/akrualima		146,140	64,876
Smanjenje u dospelim računima / pretplatama		174,418	18,552
Neto tok gotovog novca od operacija		1,349,705	1,114,010
Novčani tok iz investicionih aktivnosti			
Nabavka opreme		(144,208)	(28,251)
Nabavke softvera i licenca		(53,966)	(278,981)
Smanjenje u investicije sa fiksnim rokom dospeća		2,000,000	900,000
Neto tok novca iz investicionih aktivnosti		1,801,826	592,768
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Refundacija viška u KPŠF-PS	9	(3,000,000)	-
Vraćanje granta		-	(1,484,828)
Neto tok novca iz finansijskih aktivnosti		(3,000,000)	(1,484,828)
Povećanje gotovine i njenih ekvivalenata			
		151,531	221,950
Gotovina i njeni ekvivalenti početkom godine		736,610	514,660
Gotovina i njeni ekvivalenti na kraju godine	4	888,141	736,610

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program penziona štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2013. godine (2012: 25 stalno zaposlenih).

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-O su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-O vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška izmenjenih revalorizacijom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i nekretnina, postrojenja i opreme.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2013

Određeni novi i revidirani standardi su na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1 januara 2013. Informacije o tim novim standardima su prikazane u nastavku.

MSFI 10 'Konsolidirani finansijski izveštaji' (MSFI 10)

MSFI 10 zamjenjuje MRS 27 'Konsolidirani i odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i KIS 12 'Konsolidacija - entiteti posebne namene'. MSFI 10 revidira definiciju kontrole i pruža široko novu usmeravanje za njenu primenu. Ti novi zahtevi imaju potencijal da utiču na investirane KPŠF-O koji se smatraju kao podružnice (subsidiarne organe) i stoga promene obim konsolidacije. Međutim, zahtevi o postupcima konsolidacije, računovodstvo na promene u manjinskim interesima i računovodstvo za gubitak kontrole nad podružnicama ostaju isti.

Menadžment je pregledao svoje procene kontrole u skladu sa MSFI 10 i zaključio je da nema uticaja na klasifikaciju (kao podružnice ili na drugi način) bilo kojih postojećih investiranih od KPŠF-O održanih u periodu ili uporednim periodima obuhvaćenim ovim finansijskim izveštajima.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013 (nastavak)

MSFI 11 'Zajednički aranžmani' (MSFI 11)

MSFI 11 zamenjuje MRS 31 'Interesi u zajedničkim poduhvatima' (MRS 31) i KIS 13 'Zajednički kontrolisani entiteti – Nemonetarni doprinosi poduhvatima'. MSFI 11 revidira kategorije zajedničkog aranžmana, i kriterijume za klasifikaciju u kategorije, sa ciljem bliže usklađivanja računovodstva sa pravima i obavezama investitora u vezi sa aranžmanom. Pored toga, mogućnost korišćenja proporcionalne konsolidacije za aranžmane klasifikovane kao zajednički kontrolisane entitete pod MRS 31 je eliminisan. MSFI 11 sada zahteva upotrebu metode kapitala za aranžmane klasifikovane kao zajednički poduhvati (kao i za investicije u pridružena društva).

Primena MSFI 11 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

MSFI 12 'Objavljivanje interesa u drugim entitetima' (MSFI 12)

MSFI 12 integriše i čini konzistentne zahteve objavljivanja za različite vrste investicija, uključujući nekonsolidovane strukturirane entitete. MSFI 12 uvodi nove zahteve objavljivanja o rizicima kojima je izložen entitet od uključivanja sa strukturiranim entitetima.

Primena MSFI 12 ne utiče bitno na finansijske izveštaje KPŠF-O.

Posledicne izmene MRS 27 'Odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i MRS 28 'Ulaganja u pridružena društva i u zajedničkim poduhvatima'

MRS 27 sada samo tretira odvojene finansijske izveštaje. MRS 28 donosi investicije u zajedničkim poduhvatima u svom obimu. Ipak, metodologija računovodstva kapitala u MRS 28 ostaje nepromenjena.

MSFI 13 'Procenjivanje fer vrednosti' (MSFI 13)

MSFI 13 pojašnjava definiciju fer vrednosti i daje odgovarajuća uputstva za detaljnije objavljivanje u vezi sa procenivanjem fer vrednosti. Isti ne utiče na koje stavke trebaju biti fer-procenjeni. Delokrug MSFI 13 je širok i odnosi se na finansijske i nefinansijske stavke za koje MSFI zahtevaju ili dozvoljavaju procenjivanje fer vrednosti ili objavljivanja o procenivanju fer vrednosti, osim u određenim okolnostima.

MSFI 13 se primenjuje prospektivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. Njegovi zahtevi objavljivanja ne trebaju se primeniti na uporedne informacije u prvoj godini primene. KPŠF-O je ipak prikazao kao uporedne informacije objavljivane u skladu sa MSFI 13 koje su ranije bile zahtevane sa MSFI 7 'Finansijski instrumenti: Objavljivanja'.

KPŠF-O je po prvi put primenio MSFI 13 u ovoj godini.

Izmene MRS 19 'Benefiti zaposlenih' (MRS 19)

Izmene MRS 19 napravili su niz promena u računovodstvu za benefite zaposlenih, najznačajniji od kojih se odnosi na planove definisanih benefita. Izmene:

- eliminišu 'metod koridora' i zahtevaju priznavanje procenjivanja (uključujući aktuarskih dobitaka i gubitaka) nastalih u izveštajnom periodu u Ostalim sveobuhvatnim prihodima;
- promenjuju procenjivanje i prezentaciju određenih komponenata troškova definisanih benefita. Neto iznos dobitak ili gubitak je utican otklanjanjem očekivanog prinosa na sredstva plana i komponenata sa kamatnim troškom, i njihovom zamenom sa neto kamatnim troškom ili prihodom na neto sredstva ili obaveze definisanih benefita;
- poboljšavaju objavljivanja, uključujući i dodatne informacije o karakteristikama plana definisanih benefita i srodnih rizika.

Primena izmena MRS 19 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi i nisu usvojeni ranije od strane KPŠF

Na datum odobrenja ovih finansijskih izveštaja, određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od OMRS, ali još nisu na snazi i nisu usvojene ranije od strane KPŠF-O.

Menadžment predviđa da će sva gore navedena tumačenja biti usvojena u računovodstvenim politikama KPŠF-O u prvo razdoblje koje počinje nakon datuma stupanja na snagu iste. Informacije o novim standardima, dodacima i tumačenjima koji se očekuju da će biti relevantni za finansijske izveštaje KPŠF-O su prikazani na nastavku. Neki drugi novi standardi i tumačenja su izdani ali se ne očekuje da će imati značajan uticaj na finansijska izveštaje KPŠF-O.

MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (MSFI 9)

OMRS ima za cilj da zameni MRS 39 'Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje' (MRS 39) u celosti sa MSFI 9. Do danas, poglavlja koja se bave sa: priznavanje, klasifikaciju, merenje i prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza su izdate. Još se razvijaju poglavlja koja se bave metodologijom umanjenja. Dalje, u novembru 2011, OMRS je provizorno odlučila da razmotri praviti ograničene izmene modela za klasifikaciju finansijskih sredstava u MSFI 9 da bi se obratili pitanja aplikacije. Menadžment tek treba da se proceni uticaj ovog novog standarda na finansijskim izveštajima KPŠF-O. Menadžment ne očekuje da primeni MSFI 9 dok ne bude kompletan i njegov ukupni uticaj da se može proceniti.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prepoznavanje prihoda

Menadžerska tarifa je knjižena na dnevnoj osnovi naplaćivanjem određenog procenta na dnevni bruto bilans fonda doprinosilaca.

Kamata na bankarske depozite priznaje se na akrealnoj osnovi.

3.2 Vladini grantovi

Vladini grantovi priznaju se po svojoj tržišnoj vrednosti kada postoji pouzdana garancija da će grant biti dobijen kao i da će biti zadovoljeni svi drugi prateći uslovi. Ako se grant odnosi na troškovnu stavku, on se priznaje kao prihod u periodu koji je potreban da se grant sistematski uskladi sa troškom za čiju kompenzaciju je namenjen. Kada se grant odnosi na aktivu, tržišna vrednost se pripisuje odgođenom prihodnom računu i objavljuje se u izvodu računa u toku očekivanog korisnog trajanja relevantne aktive u jednakim godišnjim ratama.

3.3 Nekretnina, postrojenja i opreme

Nekretnina, postrojenja i opreme operacija KPŠF se osnovi od: Kompjuteri i prateće opreme; Nameštaja, uređaja i oprema; Ostalih kancelarijskih oprema; i Motornih vozila; koje su prenete kao trošak umanjeno za akumulirano obezvređenje. Prenošena vrednost tih sredstava je razmatrana za umanjivanje kada ima promene u slučajevima ili kada promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost se ne može ostvariti. Ako bilo kakva takva indikacija postoji i kada je knjigovodstvena vrednost veća od procenjenog iznosa koji može da se nadoknadi za nju, vrednost aktive se smanjuje na vrednost koja se za nju može nadoknaditi. Iznos koji se može nadoknaditi za ta sredstva je veća do neto prodajne cene ili upotrebne vrednosti.

Pri proceni upotrebne vrednosti, predviđeni budući tokovi gotovog novca smanjuju se na sadašnju vrednost primenom pre-porezne stope smanjenja koja odražava vremensku vrednost novca i rizika specifičnih za ta sredstva.

Gubici zbog umanjivanja vrednosti priznaju se u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

Obezvređenje se računa linearno na procenjeni veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Kompjuteri i prateće opreme - 33%
Nameštaji, uređaji i oprema - 20%
Ostala kancelarijska oprema - 20%
Motorna vozila - 20%.

3.4 Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva sastoje se od licenciranih kompjuterskih softvera. U početku su predstavljene prema trošku, dok kasnije prema ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke usled umanjivanja vrednosti, ako ih je bilo.

Amortizacija se knjiži ako su sredstva raspoloživa za korišćenje primenom linearne metode, gde se trošak nematerijalnih sredstava otpisuje tokom procenjenog veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Sofveri - 20%
Licence se amortizuju za tok trajanja licence.

3.5 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze koje se vode u izveštaj finansijskog stanja uključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, dospеле račune i obaveze. Računovodstvene politike za priznavanje i merenje ovih stavki su objavljene u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao sredstva, obaveze ili kapital u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamata, dobit ili gubici koji se odnose na finansijske instrumente klasifikovane kao sredstva ili obaveze iskazuju se kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-O ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6 Investicije

Svaka kupovina i prodaja vrednosnica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-O preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća

Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplatama i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF-O ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta, a kamata koja dospeva za naplatu se ogleda u drugim dospelim računima. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procenjene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanoj vrednosti.

Investicije raspoložive za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-O, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tokom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Na izveštajnim datumima, KPŠF-O nije imao finansijske instrumente procenjene po fer vrijednosti, bilo da su sredstva ili obaveze. Zbog činjenice da je likvidnost apsolutnog viška KPŠF-O uloženo samo u kratkoročne depozite, i nije izloženo nikakvim finansijskim rizicima osim mogućnosti stečaja banaka u kojima se nalaze oročeni depoziti ili države Kosova.

Umanjivanje finansijskih sredstava

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatih prihoda kada postoji stalno umanje njihove vrednosti.

3.7 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje.

3.8 Oporezivanje

KPŠF kao poverenički fond je izuzet od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 Penzioni troškovi

KPŠF-O ne drži provizije niti ima bilo kakvu obavezu u pogledu penzija zaposlenih koje su veće od doprinosa koji su uplaćeni u gorepomenutu penziju šemu.

3.10 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idućim uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Korisni vek trajanja amortizovanih sredstava

Uprava je pregledala korisne živote amortizovanih sredstava na dan 31 decembra 2013. Rukovodstvo procenjuje određen korisni vek sredstava predstavlja očekivanu korist te imovine. Knjigovodstvene vrednosti tih sredstava su analizirani u Napomeni 8. Međutim, faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena zbog tehnološke zastarelosti.

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom

3.11.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka KPŠF-O ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a nastaje uglavnom od depozita KPŠF-O u bankama i gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kao i investicija u obveznicama trezora Kosova kojih nije imalo na dan izveštavanja.

3.11.2 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, raspoloživost sredstava putem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost prikupljanja na vreme, u utvrđenom roku, potraživanja od trećih lica.

Sledeće tabele prikazuju preostala ugovorna dospeća finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-O. Stolovi su pripremljeni na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih obaveza.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Kratkoročne Do 1 godine	Dugoročne Preko 1 godine	Kratkoročne Do 1 godine	Dugoročne Preko 1 godine
	EUR	EUR	EUR	EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	888,141	-	736,610	-
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	-	6,000,000	-
Dospeli računi	350,373	-	547,927	-
	5,238,514	-	7,284,537	-
Financijske obaveze				
Plativi računi	629,542	-	483,402	-
	629,542	-	483,402	-
Ročna neusklađenost	4,608,972	-	6,801,135	-

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.11.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promena u tržišnim cenama, kao što su deviznih kurseva i kamatnih stopa, uticati na dobit KPŠF-O ili na vrednost njenih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih parametara, uz optimizaciju povratka.

Devizni rizik

Sredstva i obaveze KPŠF-O nisu izložena deviznim kretanjama kursa pošto se sve transakcije obavljaju u lokalnoj valuti.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Menadžment KPŠF-O-a je prvenstveno odgovoran za svakodnevno praćenje neto kamatne stope rizika pozicije i postavlja granice da se smanji potencijal nesklada kamatnih stopa. Na dan finansijskog stanja KPŠF-O nije imao varijabilnih kamatonosnih sredstava ili pozajmljenih fondova iz domaćih ili stranih finansijskih institucija.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Imovina	Obaveze	Imovina	Obaveze
	EUR	EUR	EUR	EUR

Kamatonosni

Fiksna stopa:

Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	-	6,000,000	-
Ukupno	4,000,000	-	6,000,000	-

3.11.4 Finansijski instrumenti koji nisu predstavljeni po fer vrednosti

Sledeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembar 2013 i 2012

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost	Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost
	EUR	EUR	EUR	EUR

Financijska sredstva

Gotovina u rukama i bankama	888,141	888,141	736,610	736,610
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	4,000,000	6,000,000	6,000,000
Dospeli računi	350,373	350,373	547,927	547,927
	5,238,514	5,238,514	7,284,537	7,284,537

Financijske obaveze

Plativi računi	629,542	629,542	483,402	483,402
	629,542	629,542	483,402	483,402

4 GOTOVINA U RUKAMA I BANKAMA

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo – Tekući račun	278,688	548,079
ProCredit Bank - Tekući račun	481,482	93,822
NLB Prishtina - Tekući račun	124,782	90,285
Raiffeisen Bank International (Austria) - Tekući račun	2,673	4,391
Gotov novac u rukama	516	33
Ukupna gotovina u rukama i bankama	888,141	736,610

5 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Oročeni depoziti	5.1	4,000,000	6,000,000
Dužnički instrumenti trezora Kosova	5.2	-	-
Ukupno investicija sa fiksnim rokom dospeća		4,000,000	6,000,000

5.1 Oročeni depoziti

Na dan 31 decembra 2013 godine bilans oročenih bankarskih depozita u iznosu od 4,000,000 EUR (2012: 6,000,000 EUR) predstavlja depozite u domaćim bankama sa originalnim rokom dospeća do dvanaest meseci. Kamatna stopa oročenih depozita kreće se u rasponu od 2.63% do 2.90% (2012: 4.8% do 5.5%).

5 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA (NASTAVAK)

5.2 Dužnički instrumenti trezora Kosova

	2013	2012
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	-	-
Plasmani		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	2,488,114	-
	2,488,114	
Kamata		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	11,886	-
	11,886	
Otkupi (po dospeću)		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	(2,500,000)	-
	(2,500,000)	
Na dan 31 decembar	-	-

Obveznice Vlade Kosova još nisu ocenjeni od rejting agencija. Kada ima investicija KPŠF-O u ovim instrumentima Upravni Odbor obično namerava da ih drži do dospeća.

6 DOSPELI RAČUNI

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Potraživanja od KPŠF-PS	294,010	414,306
Dospeli rabati iz otvorenih instrumenata	31,368	-
Drugi dospeli računi	24,995	133,621
Ukupno dospeli računi	350,373	547,927

Na dan 31. decembra 2013, bilans potraživanja od KPŠF-PS u iznosu od 294,010 EUR odnosi se na naknadu za upravljanje naplaćen na računima doprinosilaca u iznosu od 292,357 EUR (2012: 290,047 EUR) kao i dobitke od refundacija pogrešnih doprinosa i zaokruživanjem isplata beneficija u iznosu od 1,653 EUR (2012: 124,259 EUR); koji nisu plaćeni do datuma izveštavanja.

7 NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	Kompjuteri i prateće opreme	Nameštaji uređaji i oprema	Ostala kancelarijska oprema	Motorna vozila	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

Cene

Na dan 1 januar 2012	126,135	21,468	39,270	53,365	240,238
Dodato u toku godine	28,251	-	-	-	28,251
Otpisano u toku godine	(34,661)	(1,653)	(3,969)	-	(40,283)
Na dan 31 decembar 2012	119,725	19,815	35,301	53,365	228,206
Dodato u toku godine	128,525	1,639	14,044	-	144,208
Otpisano u toku godine	(5,408)	(738)	(909)	-	(7,055)
Na dan 31 decembar 2013	242,842	20,716	48,436	53,365	365,359

Akumulirano obezvređenje

Na dan 1 januar 2012	(106,039)	(17,329)	(22,239)	(35,739)	(181,346)
Teret u toku godine	(17,639)	(2,253)	(4,848)	(4,598)	(29,338)
Eliminisano iz otpisa	34,661	1,653	3,969	-	40,283
Na dan 31 decembar 2012	(89,017)	(17,929)	(23,118)	(40,337)	(170,401)
Teret u toku godine	(31,562)	(1,131)	(5,156)	(4,598)	(42,447)
Eliminisano iz otpisa	5,408	738	909	-	7,055
Na dan 31 decembar 2013	(115,171)	(18,322)	(27,365)	(44,935)	(205,793)

Neto knjigovodstvena vrednost

Na dan 31 decembar 2013	127,671	2,394	21,071	8,430	159,566
	-	-	-	-	-
Na dan 31 decembar 2012	30,708	1,886	12,183	13,028	57,805

8 NEMATERIJALNA SREDSTVA

	Softveri i Licence
	EUR
Cene	
Na dan 1 januar 2012	301,066
Dodato u toku godine	278,981
Otpisano u toku godine	(294,215)
Na dan 31 decembar 2012	285,832
Dodato u toku godine	53,966
Otpisano u toku godine	-
Na dan 31 decembar 2013	339,798
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1 januar 2012	(295,509)
Teret u toku godine	(43,941)
Eliminisano iz otpisa	294,215
Na dan 31 decembar 2012	(45,235)
Teret u toku godine	(60,872)
Eliminisano iz otpisa	-
Na dan 31 decembar 2013	(106,107)
Neto knjigovodstvena vrednost	
Na dan 31 decembar 2013	233,691
Na dan 31 decembar 2012	240,597

9 VIŠAK

	Zajedničke Aktivnosti	Operativne Aktivnosti	Investicione Aktivnosti	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Prihodi za godinu 2013				
<i>Prihodi od naplaćenih taksi</i>				
1 januar – 19 maj 2013	1,796,645	-	-	1,796,645
20 maj – 31 decembar 2013	-	793,250	2,009,569	2,802,819
	1,796,645	793,250	2,009,569	4,599,464
<i>Prihodi ne od taksi</i>				
1 januar – 19 maj 2013	138,829	-	-	138,829
20 maj – 31 decembar 2013	-	175,877	-	175,877
	138,829	175,877	-	314,706
Ukupno prihodi za godinu 2013	1,935,474	969,127	2,009,569	4,914,170
Troškovi za godinu 2013				
1 januar – 19 maj 2013	(1,574,401)	-	-	(1,574,401)
20 maj – 31 decembar 2013	-	(638,322)	(1,775,619)	(2,413,941)
Ukupno rashodi za godinu za godinu 2013	(1,574,401)	(638,322)	(1,775,619)	(3,988,342)
Višak za godinu 2013	361,073	330,805	233,950	925,828
Višak u početku godine	7,121,552	-	-	7,121,552
Transfer u rezervu	(5,000,000)	-	-	(5,000,000)
Refundacija suficita u KPŠF-PS	(2,482,625)	(283,425)	(233,950)	(3,000,000)
Višak u kraju godine	-	47,380	-	47,380

Tokom aprila 2013. Upravni odbor je odlučio da stvori rezerve kapom na 5,000,000 EUR. Sredstva iz rezerve mogu se koristiti samo uz saglasnost Odbora za izuzetne događaje i nepredviđene okolnosti. Rezerva je trebalo prvo finansirati iz suficita iz zajedničkih aktivnosti. U slučaju korišćenja sredstva iz rezerve, ona će se obnavljati iz viška iz operativnih aktivnosti.

Aktivnosti KPŠF-O pre 20. maja 2013 u ovim finansijskim izveštajima se nazivaju 'Zajedničke aktivnosti'. Zbog promena u zakonu, detalji čijeg su opisani u Napomeni 10, sa dejstvom od 20. maja 2013 zajedničke aktivnosti su zamenjeni sa investicionim i operativnim aktivnostima koje su se zatim i izračunile odvojeno. Suficit od zajedničkih aktivnosti je imao bilans od 7,482,625 EUR na poslednji dan njegove akumulacije, odnosno 19. maja 2013. Od ovog bilansa, 5,000,000 EUR su se koristili za finansiranje gore opisane rezerve.

Upravni odbor je naknadno odlučio da nadoknadi penzione sredstva doprinosioca (KPŠF-PS) sa 3,000,000 EUR iz viška zajedničkih, investicionih i operativnih aktivnosti, u tom redosledu. Refundacija viška u KPŠF-PS je finansirana od: i) viška zajedničkih aktivnosti 2,482,625 EUR; ii) viška investicionih aktivnosti 233,950 EUR; iii) viška operativnih aktivnosti 283,425 EUR. To je rezultiralo da na datum izveštavanja ne bude viška sredstava iz zajedničkih ili investicionih aktivnosti, i 47,380 EUR viška iz operativnih aktivnosti.

10 NAKNADA TAKSI NA TERET PENZIJSKIH SREDSTAVA

		Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Naplaćene takse za zajedničke aktivnosti		1,796,645	3,997,932
Naplaćene takse za investicione aktivnosti		2,009,569	-
Naplaćene takse za operativne aktivnosti		793,250	-
Total naknada taksi na teret penzijskih sredstava		4,599,464	4,124,093

Naknade su obračunate svakodnevno prema formuli:

Naknada = [bruto sredstva učesnika] * [Stopa] / [Broj dana u godini].

Ukupno naplaćene takse nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-O za godinu završenu 31. decembra 2013 iznosili su 4,599,464 EUR (31. decembra 2012: 3,997,932 EUR).

Pre Zakona Br . 04/L-168 jedinstvena taksa (zajednička taksa upravljanja) je naplaćena za pokrivanje zajedničkih aktivnosti, odnosno investicionih i operativnih aktivnosti. Ovaj zakon je međutim uveo naplatu dve odvojene takse: (i) taksu za pokriće aktivnosti vezanim za investiranje penzionih sredstava, i (ii) taksu za pokriće operativnih aktivnosti.

Od 1. januara 2012. do 19. maja 2013. zajednička taksa upravljanja je naplaćena po godišnjoj stopi od 0.60%. Od 20. maja 2013. kada je Skupština Republike Kosova - u skladu sa novim zakonom - odobrila taksu za investicione aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.38% kao i taksu za operativne aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.15%, KPŠF-O je naplatio takse prema ovim novim stopama i vodio odvojeno računovodstvo za investicione i operativne aktivnosti i njihovih viška.

11 OSTALI PRIHODI

		Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Prihod investicija sa fisknim rokom dospeća		233,384	354,254
Razlike od refundacije pogrešnih doprinosa		71,300	126,161
Ostali prihodi		10,022	11,262
Ukupni ostali prihodi		314,706	491,677

12 NETO NAKNADE OTVORENIH INSTRUMENTATA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013			Za godinu završenu 31 decembar 2012		
	Bruto	Rabati	Neto	Bruto	Rabati	Neto
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	1,185,522	(789,074)	396,448	949,112	(593,188)	355,924
BNY Mellon – RRF	763,930	-	763,930	485,001	-	485,001
AXA – GILB	472,252	(39,207)	433,045	385,985	-	385,985
Schroders – SISF	453,392	-	453,392	312,575	-	312,575
Aquila – RP7	625,429	-	625,429	633,154	-	633,154
State Street – EMIF	51,450	-	51,450	52,168	-	52,168
ECM – DEC	113,244	-	113,244	106,385	-	106,385
BNP Paribas – GLF	-	-	-	53,264	-	53,264
Ukupne neto naknade otvorenih instrumenata	3,665,219	(828,281)	2,836,938	2,977,644	(593,188)	2,384,456

13 TROŠKOVI UPRAVNOG ODBORA

	Za godinu 31 decembar 2013	Za godinu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Honorari članova Odbora	90,403	96,250
Fiducijarno osiguranje	21,503	36,242
Sastanci (Putovanja/Hotel/Drugi/troškovi)	31,370	21,810
Penzioni doprinosi poslodavca	4,638	2,686
Ukupno troškovi Upravnog odbora	147,914	156,988

14 TROŠKOVI OSOBLJA

	Za godinu 31 decembar 2013	Za godinu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Plate osoblja	397,020	422,735
Prekovremeni rad, bonusi i troškovi održavanja	60,619	61,216
Penzioni doprinosi poslodavca	43,444	44,472
Obuka zaposlenih	3,573	5,001
Zdravstveno osiguranje	6,225	6,213
Putovanja i ostali troškovi osoblja	12,089	7,380
Ukupno troškovi osoblja	522,970	547,017

U finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2012. Putovanja i ostali troškovi osoblja su bili prikazani pod Ostalim troškovima u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

15 STRUČNE SLUŽBE / UGOVORAČI / KONSULTANTI

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Prevodilačke i lektorske usluge	1,688	1,556
Noterske / pravne službe	1,200	-
Usluge unustranjskog auditora	-	8,000
Računovodstvene usluge	-	1,700
Ostalo	32	-
Ukupni troškovi za stručne usluge, ugovorače i konsultante	2,920	11,256

16 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2014. godine KPŠF-O poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje za ova dva meseca.

	28 februar 2014
	EUR
Ukupna imovina	5,600,756
Tekuće obaveze	(293,469)
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama	5,307,287

	Za period 1 januar do 28 februar 2014
	EUR
Ukupno prihodi	807,738
Ukupno troškovi	(547,831)
Net višak	259,907

Ne postoje kasniji događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2013.